

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1937

ΑΡΙΘ. 48

ΤΑ ΕΦΟΔΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἔτος ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν σπουδῶν μετὰ τὴν εἰσδοχὴν τῶν νέων φοιτητῶν καὶ σπουδαστῶν, ἢ σπουδάζοντες νέοι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ ἀκούσωσιν οὐ μόνον ἐκ στόματος τῶν Πρυτάνων τῶν ἀνωτάτων τούτων τῆς χώρας ἐκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων, ἀλλὰ μάλιστα ἐξ ὁμιλιῶν πρὸς αὐτοὺς αὐτοῦ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως συμβουλᾶς καὶ ὑποθήκας, αἵτινες θὰ ἀποτελέσωσι πολύτιμα ὄντως ἐφόδια οὐ μόνον διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐπιστημονικῶν τῶν σπουδῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μετέπειτα ἐπιστημονικὴν καὶ κοινωνικὴν τῶν ζωὴν ὡς μελλόντων πνευματικῶν ἡγετῶν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ὁμιλιῶν τῶν προϋσταμένων τῶν ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων καὶ τοῦ κυβερνήτου τῆς χώρας οἱ σπουδασταὶ ἀπεκόμισαν τρία τινὰ σπουδαιότατα διδύγματα: πρῶτον περὶ τοῦ πραγματικοῦ χαρακτῆρος τῶν ἰδρυμάτων τούτων· δεύτερον περὶ τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιστήμης καθ' ὅλου· καὶ τρίτον περὶ τῆς ἐννοίας, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῶν ὁρίων τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας.

Ἐδιδάχθησαν, λοιπόν, οἱ νέοι, ὅτι τὰ καθιδρυματα ταῦτα δὲν ἔχουν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν μόνον τὴν τῶν ἐπιστημῶν διδασκαλίαν, ἀλλ' ὅτι εἶνε καὶ χαλκεία ὑψηλῶν ἠθικῶν χαρακτῆρων, κατ' ἀκολουθίαν δ' ὅτι ὁ χρόνος τῶν σπουδῶν ἀποτελεῖ στάδιον προαγωγῆς τῶν σπουδαστῶν εἰς ἀνωτέρας ἠθικὰς προσωπικότητας· ἵνα μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν των ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς παράγοντες ἠθικοί, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ θὰ ἀποτελέσωσιν τὴν μέλλουσαν ἡγετιδα τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτι δ' ὅμως ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς ἠθικῆς προσωπικότητος δὲν εἶνε κατορθωτὴ ἄνευ βαθείας πίστεως εἰς τὰς αἰωνίας ἀληθείας τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

Ἄλλ', ὅπως ἀνεπτύξεν ἰδίᾳ ὁ κ. πρωθυπουργός, δὲν εἶνε ἀδιάφορον ποῖα ἐλατήρια ὀδηγοῦν τοὺς νέους εἰς ἐκμάθησιν μιᾶς ἐπιστήμης καὶ πρὸς ποίους σκοποὺς αὕτη γίνεται.

Δοθέντος δὴλα δὴ ὅτι σκοπὸς τῆς ἐπιστήμης εἶνε ἡ εὗρεσις τῆς ἀληθείας, οἱ νέοι δὲν πρέπει νὰ τείνουν πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῆς οὔτε ὡς πλαστογράφοι τῆς ἐπιστήμης, οὔτε ὡς μεταγράται τῆς. Δὲν πρέπει, ἄλλαις λέξεσι, νὰ ἀποκτήσωσιν καὶ τὴν ιδιότητα τῶν φοιτητῶν πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσωσιν

«ὅπως - ὅπως» τὸ πτυγίον ὡς μόνον ἐφόδιον διὰ τὴν ζωὴν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ χρησιμοποιήσωσιν τὴν ἐπιστήμην τῶν ὡς βῆθρον πρὸς ἀτομικὴν τῶν ἀνάδειξιν ἐν τῷ κοινωνικῷ συνόλῳ· ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιστήμη εἶνε τὸ ὄργανον τῆς εὐρέσεως τῆς ἀληθείας, οἱ ἐπιδιώκοντες τὸ χρίσμα τοῦ φοιτητοῦ δέον νὰ εἰσέρχονται εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ καθιδρυματα ὡς ἐρασταὶ τῆς ἐπιστήμης γνήσιοι καὶ ἀληθινοί, διότι μόνον ὡς εἰλικρινεῖς ἐκζητηταί τῆς ἀληθείας δύνανται ν' ἀποβῶσι γνήσιοι ἐπιστήμονες. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐπιδιώκει καὶ ἡ θρησκεία, καὶ συλλαμβάνει διὰ τῆς πίστεως, ὁσονδήποτε ὅμως κἂν ἡ ἐπιστήμη ἐπιδιώκῃ τὴν εὗρεσιν τῆς ἀληθείας διὰ τῆς παρατηρήσεως καὶ τοῦ πειράματος, ἐν τούτοις τῆς αὐτῆς πίστεως ἔχει καὶ αὕτη ἀνάγκην, διότι μόνον ἐπ' αὐτῆς δύναται νὰ θεμελιώσῃ τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτῆς οἰκοδόμημα. Ἐάν, λοιπόν, μόνον ὑπὸ τῆς τοιαύτης ἐμπνεύσεως καὶ καθοδηγούμενοι πίστεως δύνανται οἱ ἐρασταὶ τῆς ἐπιστήμης νὰ ἀποβῶσιν ἀληθινοὶ ἐπιστήμονες, πρόδηλον ὅτι ὀφείλουν νὰ ἦνε ἐν τῷ συνόλῳ ἀληθινοὶ ἀνθρώποι, ἤτοι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὴν ἀλήθειαν διαρκῶς καὶ νὰ ἐκφράζωσι δι' αὐτῆς τὸν ὅλον τῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλ' ἐφ' ὅσον διὰ τὸν Ἕλληνα μία ἀλήθεια εἶνε νὰ ἦνε γνήσιον μέλος τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας, τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, οἱ μέλλοντες ἐπιστήμονες ὀφείλουν νὰ εἶνε ὑπηρεταὶ καὶ ἱεροῦργοι τῶν ἐθνικῶν ἰδανικῶν, ὧν προέχει ἡ δημιουργία τοῦ νέου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ διὰ τοῦ συγκερασμοῦ τῶν τελειοτήτων, αἵτινες ἀνέδειξαν τὸν ἀρχαῖον καὶ τὸν μεσαιωνικὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν. Ἰδεώδης ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης καὶ τῆς φιλοσοφίας ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ἐκ παραλλήλου ἀκμὴ θρησκευτικῆ καὶ κράτος ἐνιαῖον, πειθαρχικὸν καὶ τέλειος ἐκφραστῆς τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, ἰδοὺ τί θὰ ὄφειλε νὰ εἶνε ὁ νέος ἑλληνικὸς πολιτισμός, εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ὁποίου καλοῦνται νὰ εἰσφέρουν τὸν λίθον τῶν οἱ γνήσιοι Ἕλληνας ἐπιστήμονες.

Ἐπειδὴ δὲ τὰς τάξεις τῶν νέων συγκινεῖ συνήθως ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν κατὰ τρόπον ὑποβολιμαῖον ἐκμεταλλεύονται ἐκεῖνοι ἀκριβῶς, ὧν ἀπωτέρος σκοπὸς εἶνε ἡ τελεία ὑποδούλωσις τῶν ἀνθρώπων ψυχῶν, ἀνεπτύχθη εἰς τοὺς νέους ὅτι ἐλευθερία ἀπόλυτος διὰ τὸν ἄνθρωπον εἶνε χίμαιρα, διότι, ἂν βεβαίως ἐσωτερικῶς εἶνε ὄντως ἐλεύθερος, τὴν ἐκδήλωσίν της ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ζωῇ βλέπει περιοριζομένην ὑπὸ τε τοῦ πρὸς ἑαυτοῦ καθήκοντος καὶ τῶν πρὸς τοὺς ἄλλους ὑποχρεώσεων. Ἐάν δ' αἰ

γνωσταὶ κομμουνιστικαὶ σειρήνες ἄδουν διαρκῶς εἰς τὰ ὠτά των τὸ ἄσμα τῆς ἀχαλινώτου ἐλευθερίας, ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ κομμουνισμοῦ, ὑπὸ τὴν ὁποίαν σήμερον στενάζουν ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν πεντήκοντα ἀνθρώπων, εἶνε ἡ χειροτέρα δουλεία τῆς ὀλοσχεροῦς ἑξαφανίσεως τοῦ ἀτόμου εἰς τὸ ἀφανές, ἀνόνημον καὶ ἄβουλον «μαζικόν» σύνολον τῶν ἀνθρωπίνων ὑποζυγίων τῆς σημερινῆς Σοβιετίας.

Διὰ τῶν πολιτῶν τούτων διδαγμάτων ἐφοδιασθεῖσα ἡ φοιτητικὴ νεολαία κατ' αὐτὴν τὴν ἑναρξίν τοῦ σταδίου τῶν ἐπιστημονικῶν της σπουδῶν, ἀσφαλῶς θὰ ἀναπτυχθῇ εἰς τὴν ἡγέτιδα ἐκείνην τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἥτις θὰ συμβάλῃ σπουδαίως εἰς τὴν γένεσιν καὶ ἀκμὴν τοῦ νέου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Γαλάτ. 5 22-6,2.

Συμβολάτω: ἡ βλάδν γεγογός ἀπισχολεῖ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ: ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ «σαρκὸς» καὶ «πνεύματος». Καὶ ἄλλοτε, καὶ δὴ πρὸς Ῥωμαίους γράφων ὁ Ἀπόστολος, περιέγραψεν ἀρετὰ διεξοδικῶς, ζῴηρότατα δέ, τὴν πάλην τὴν διεξαγομένην μεταξὺ σαρκὸς καὶ πνεύματος (Ῥωμ. 8,7-11)· ἀλλ' ἐκεῖ εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὸν ἀνθρώπον, μήπω ἀναγεγεννημένον, ἐκτὸς τοῦ χριστιανισμοῦ διατελοῦντα. Ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ ἡ πάλην αὕτη βεβαιούται, ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχη καὶ παρὰ τῷ ἤδη ἀναγεγεννημένῳ ἀνθρώπῳ, ἐντὸς δηλαδὴ τοῦ χριστιανισμοῦ, εἶναι δὲ φυσικὸν νὰ καταστήσῃ προσεκτικὸν ἐπὶ τούτῳ τὸν χριστιανὸν καὶ νὰ δεῖξῃ, ὁποῖα ἡ ἀζιμύζουσα καὶ ἐπιδικωτέα ἔμβρισις τοῦ ἀγῶνος τούτου διὰ τὸν χριστιανόν.

Ἄντι νὰ κατατριβῇ εἰς θεωρίας προτιμᾶ ὁ Ἀπόστολος, ἵνα ἐπιτύχη τοῦ διδακτικοῦ του σκοποῦ, νὰ παρουσιάσῃ τὰ ἔργα, τὰ ἐπὶ τοῦ βίου δηλαδὴ ἐπακολουθήματα, ἐν περιπτώσει ὑπεροχῆς τοῦ πνεύματος ἢ τῆς σαρκὸς, δεδομένου ὅτι ἀναγκαίως ἐν τῇ διεξαγομένη πάλῃ τὸ ἕτερον αὐτῶν ὑπερισχύει, ὡς ἡ πεῖρα ἀποδεικνύει, καὶ ὅτι τὰ δύο ταῦτα εἶναι ἀσυμβίβαστα καὶ ἀντίκεινται πρὸς ἄλληλα. «Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς» (Γαλάτ. 5, 17). Ἡ τοιαύτη δὲ ὑπεροχὴ χωρίζει τοὺς χριστιανούς μοιραίως εἰς δύο παρατάξεις: εἰς τοὺς σαρκικούς, «τοὺς κατὰ σὰρκα περιπατοῦντας», καὶ εἰς τοὺς «πνευματικούς». Οἱ πρῶτοι ἄγονται καὶ φέρονται ὑπὸ τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῆς σαρκὸς, ὑποδουλοῦντες τὸ πνεῦμα· οἱ δεῦτεροι διατηροῦσι τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πνεύματος, τοῦ νοῦ δηλαδὴ καὶ τῆς συνειδήσεως αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ νικηφόρῳ ταύτῃ καταστάσει θυθμίζουσι τὸν βίον κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Χριστοῦ καὶ ὄχι κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ «κόσμου» καὶ τῶν σαρκικῶν παθῶν. Τῶν πρῶτων ἡ χριστιανωσύνη εἶναι τοσοῦτον ἀτελεστέρα, ὅσον μεγαλύτερα εἶναι ἡ δεσποτεία τῶν παθῶν· οἱ δεῦτεροι εἶναι τοσοῦτο μᾶλλον τελειότεροι χριστιανοί, ὅσον ἡ κυριαρχία τοῦ πνεύματος εἶναι ἰσχυροτέρα.

Ποῖα λοιπὸν εἶναι τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς; «Φανερὰ δὲ ἐστὶ τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς—ἰποφαίνεται ὁ μακάριος Παῦλος—: μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἐχθραὶ, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις» (Γαλ 5, 19. 20) Ποῖα δὲ τὰ τοῦ πνεύματος; «Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια». Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος ὁ ἠθικὸς τῆς κυριαρχίας τῆς σαρκὸς ἢ τοῦ πνεύματος εἶναι ἱκανός· νὰ δεῖξῃ εἰς τὸν καλὸν χριστιανὸν ποῦ εἶαι ἐν προκειμένῳ τὸ καθήκον του. Ὄφείλει—εἶναι τοῦτο οὐσιωδέστατον καὶ ἀπόλυτον καθήκον αὐτοῦ—νὰ ἀνδίσταται εἰς τὴν σὰρκα καὶ νὰ ζῇ κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ πνεύματος, τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ φωτισομένης καὶ καθοδηγουμένης, χάριτι Χριστοῦ, ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ χριστιανὸς ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν Σῶμα, ἐπομένως ἀνήκει εἰς τὸν Χριστόν, ὡς δι' αὐτοῦ εἰς νέον ἀνθρώπον γεννηθείς. Διὰ τὸν χριστιανόν, ὁ «παλαιὸς ἀνθρώπος», κληρονομία τοῦ Ἀδάμ, ἡ σὰρξ ἢ διεφθαρμένη, ἐσταυρώθη μετὰ τὰ πάθη της καὶ τὰς κακὰς ἐπιθυμίας της εἰς τὸν σταυρὸν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπομένει λοιπὸν διὰ τὸν χριστιανόν ἡ νέα σὰρξ, ἢ ἀναμεμωρωμένη χάριτι Χριστοῦ καὶ ἀναγεγεννημένη ἐν Χριστῷ, τοῦθ' ὁπερ τονίζει ὁ Ἀπόστολος λέγων, «οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ», οἱ ἀληθῶς δηλαδὴ καὶ οὐσιωδῶς μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἠνωμένοι, οἱ ἀληθινοὶ χριστιανοί, «τὴν σὰρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις». Χριστιανὸς λοιπὸν μόνον ὡς πνευματικὸς χριστιανὸς νοεῖται τοιοῦτος, ἐν ᾧ ζῇ ὁ Χριστός, ἡ δὲ σὰρξ ἢ πλήρης παθῶν ἐφάρμαρτων καὶ ἐπιθυμιῶν εἶναι νεκρά· πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἰσχυρισθῇ τις, ὅτι εἶναι «ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», χριστιανὸς δηλαδὴ ἐν τῇ πλήρει καὶ ἀκριβεῖ ἐννοίᾳ τῆς ὀρθαίας λέξεως, ἐφ' ὅσον θὰ ἀφίγη νὰ διευθύνηται ἀπὸ τὴν σὰρκα; Διὰ τοῦτο ἀπευθύνει τὴν ἐπείγουσαν σύστασιν ὁ Ἀπόστολος: «Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχώμεν», καὶ «ἐὰν καὶ προληφθῇ ἀνθρώπος», ἂν δηλαδὴ παρασυρθῇ εἰς τὴν ἀμαρτίαν χριστιανός, μήπω δαμάσας τὴν σὰρκα, «ὕμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον», θέσατε εἰς τὸν δρόμον τῆς τελειότητος. «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε».

K.

ΛΩΖΑΝΝΗ—ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΝ

IV

Καὶ περὶ μὲν τῶν πορισμάτων, εἰς ἃ κατέληξαν τὰ ἐπὶ μέρους τμήματα καὶ τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ πρὸς περαιτέρω ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὰς διαφόρους ἐκκλησίας, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ ἐνταῦθα εὐρύτερος λόγος. Περὶ τούτων ἱκανὸν εἶναι νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐτονίσθη ἐν ἰδιαιτέροις παρατηρήσεσιν ἡ ὁρθόδοξος ἐπὶ τῶν διαφόρων λεπτομερειῶν ἔκφρασις, ἐντεχνίεισα καὶ διὰ τῆς ἰδιαιτέρας δηλώσεως τῶν ὁρθοδόξων, ἀπ' ἑτέρου δὲ ὅτι εἶνε καταφανὴς ἡ μεταστροφὴ πρὸς τεσταντικῶν τιμῶν ἀντιλήψεων ὡς πρὸς πολλὰ σημεῖα

τῆς δογματικῆς διδασκαλίας καὶ ἡ σημαντικὴ τούτων προσέγγις καὶ προσαρμογὴ πρὸς πολλὰς ὀρθοδόξους ἐπόψεις. Τοῦτο εἶνε σαφές καὶ εἰς ἄλλα τινὰ σημεῖα, ἰδιαίτερος ὁμοίως εἰς τὰ περὶ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς σημασίας αὐτῆς, τῆς σχέσεως τῆς θείας χάριτος καὶ τῆς συνεργίας αὐτῆς μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως, τῆς ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ ὄρατον αὐτῆς τμήμα, τῶν μυστηρίων (καὶ δὴ τῆς ἱερωσύνης), τῆς λατρείας καὶ τῆς καθόλου σημασίας αὐτῆς. Διὰ τὸν γνωρίζοντα καὶ παρακολουθοῦντα τὰ πράγματα ἢ πλέον ἢ καταφανῆς μεταστροφή αὐτῆ τῶν ἄκρων προτεσταντικῶν ἀντιλήψεων εἶνε μεγάλης σημασίας, ἢ δὲ ἔστω καὶ περιορισμένη συμμετοχὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ δι' αὐτῆς ἀμέσως καὶ ἐμμέσως ἐξασκουμένη ἐπιβολὴ καὶ ἐπίδρασις ὡς πρὸς τὴν μεταστροφήν διαφόρων δογματικῶν ἀντιλήψεων τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου εἶνε ἀναμφισβήτητος. Καὶ μόνον δὲ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν Σύσκεψιν ταύτην ἐγένεον εὐρύτατος λόγος περὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς θέσεως καθόλου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Θεοτόκου, τῶν ἁγίων καὶ τῶν Ἀγγέλων ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς (ιβ', 22—24) καὶ δὴ οὐ μόνον ἐν τοῖς τμήμασιν, ἀλλὰ καὶ τῇ ὁλομελείᾳ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἐκθέσεσιν ταῖς περιεχούσαις τὰ πορίσματα αἱ ὁποῖαι ἐστάλησαν εἰς τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας, μαρτυρεῖ πλέον ἢ σαφῶς τὴν σημασίαν τοῦ πράγματος, καθ' ὅσον καὶ πρὸ ἄλλων ἀκόμη ἐτῶν ἢ περὶ τῶν σημείων τούτων συζητήσις θὰ ἦτο ἀπλούστατα ἀπαράδεκτος καὶ δὲν θὰ ἐγένετο ποσῶς ἀνεκτὴ¹. Ἐν τῷ διαγγέλματι τῆς Συσκέψεως, τὸ ὁποῖον προσφυῶς ἐπιτιμολογήθη «ὁμολογία» (affirmation), διαδηλοῦται :

1) Ἡ πίστις εἰς τὸν ἐνσαρκωθέντα λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ καὶ μόνου εἶνε δυνατὴ ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

2) Ἡ πεποίθησις ὅτι, παρὰ τὰς ὑπαρχούσας διαφορὰς ἕνεκα τῆς διαφοροῦ νοοτροπίας καὶ ἀντιλήψεως τῶν ἀνθρώπων, οἱ χριστιανοὶ θὰ ὀδηγηθῶν εἰς ἐνιαίαν ἀντίληψιν τῆς μοναδικῆς ἀληθείας τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποκαλυφθείσης καὶ θὰ καθοδηγηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου.

3) Ἐκφράζεται ἐν συνεχείᾳ ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Συσκέψεως πρὸς τὸν Κύριον διὰ τὴν ἐπὶ μακρὰ ἔτη στενὴν συνεργασίαν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν πολλαὶ προδιθέσεις καὶ προκαταλήψεις μετεκινήθησαν ἀμοιβαίως.

4) Ὁμολογεῖται ἡμεῖς κατὰ τὴν Σύσκεψιν ἐγένετο καταφανῆς ἡ καθοδήγησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῆς παρ' ἀλλήλων μαθήσεως καὶ τοῦ διαφωτισμοῦ.

1. Ἀκόμη καὶ ἐν τῇ Συσκέψει τῆς Λωζάννης οἱ εἰς ταύτην παρευρεθέντες ἐνθυμοῦνται ζωντὸν ἐπεισόδιον μετὰ τοῦ προέδρου τῆς ὁλομελείας καὶ τοῦ καθηγητοῦ Bulgakoff, προκληθὲν ἐξ ἀφομοίως ἐπιμονῆς τοῦ δευτέρου ὅπως ἀναπτύξῃ τὴν περὶ τῆς Θεοτόκου διδασκαλίαν, ἐνῶ ἄλλῳ τῷ τοιοῦτον ζήτημα δὲν ἀνεγράφετο ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει. Ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Συσκέψεως τοῦ Ἐδιμβούργου ἐπιδειχθεῖσα διάθεσις ἦτο ἀσφαλῶς πολὺ εὐρύτερα καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν ὅλην δημιουργηθεῖσαν ἐγκάρδιον ἀτμόσφαιραν, ἐν ἣ διεξήγοντο αἱ συζητήσεις.

5) Διατυπῶνται ὁ κατὰ τὰς κοινὰς ἐντεύξεις τῆς προσευχῆς ἐπιτευχθεῖς τῶν συμμετεχόντων πνευματικὸς δραματισμὸς τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῆς σημασίας τῆς ἠνωμένης Ἐκκλησίας διὰ τὴν χριστιανωσύνην καὶ τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Ὁ δραματισμὸς οὗτος ἐνισχύει τὴν βεβαιότητα τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιτευχθησομένης ποτὲ ἐνόητος, ἀδιαφόρος ἂν εἶνε ἀδύνατον νὰ εἴπῃ τις τότε καὶ πῶς θὰ ἐπιτευχθῇ αὕτη.

6) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναμφισβητήτων τούτων ἀποτελεσμάτων καλοῦνται πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ χριστιανοὶ νὰ συμβάλουν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐνόητος, διὰ παρομοίων δὲ διαθέσεων καὶ προσπαθειῶν νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν τελικὴν ἐπικράτησιν τῆς βασιλείας Αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς² καὶ

7) Ὁμολογεῖται ὅτι κατὰ τὴν παρούσαν χριστιανωτάτην στιγμήν τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας ἡ μόνη ἐλπὶς συγκεντροῦνται καὶ στρέφεται πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ὁποῖον, παρὰ τὰς ὑπαρχούσας διαφορὰς, πάντες ὁμολογοῦν ὡς τὸν μόνον δυνάμενον νὰ ἐνώσῃ τὰ διεστῶτα καὶ δώσῃ οὕτω εἰς τὸν κόσμον τὴν εἰρήνην Του πρὸς δόξαν τοῦ ἐπουρανοῦ Αὐτοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Τὴν πανηγυρικὴν ἀποδοχὴν ἐκ μέρους τῆς ὁλομελείας τῆς ὁμολογίας ταύτης *memine contradicente* καὶ τὴν ἔκφρασιν τῶν τυπικῶν μὲν ἀλλ' εἰλικρινῶν εὐχαριστιῶν τῆς Συσκέψεως πρὸς τὸν πρόεδρον, τὸν γεν. γραμματέα, τὸν προεδρεῖον καθόλου καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Συσκέψεως ἐπικολοῦσιν βραχεῖα, ἀλλὰ κατανυκτικὴ ἐν τῷ καθηροῦ ναφ τοῦ ἁγίου Gile τελετῇ, καθ' ἣν τὸν ἀποχαιρετιστήριον λόγον ἐξεφώνησεν ὁ πρόεδρος σεβ. ἀρχιεπίσκοπος Ὑόρκης. Μετὰ τὴν τελετὴν οἱ ἀντιπρόσωποι ἀνεχώρησαν εἰς τὰ ἴδια.

Οὕτως ἔληξεν ἡ μεγάλη^{*} αὕτη παγχιριστιανικὴ Σύσκεψις, ἣς ἡ ἱστορικὴ πλέον σημασία εἶνε μεγάλη, δυναμένη νὰ συνοψισθῇ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἰς τὰ ἑξῆς κύρια σημεῖα :

1) Ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως τῶν ἀνωτέρων ἠθικῶν ἀξιών καὶ τῆς βαβυλωνίας τῶν διαφόρων νεωτέρων κοσμοθεωριῶν τῆς ἐποχῆς μας, ἡ Σύσκεψις τοῦ Ἐδιμβούργου—ὡς καὶ ἡ τῆς Ὁξφόρδης—ὑπῆρξε μοναδικὴ εὐκαιρία στεντορείας διαδηλώσεως, ἐκ μέρους δὲ τῶσιν ἐκλεκτῶν προσωπικοτήτων, τῆς εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν πίστεως καὶ ὁμολογίας¹, ὅστις καὶ ἀνωμολογήθη ὡς ἡ μόνη ἐλπὶς καὶ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

2) Κατὰ τὴν Σύσκεψιν καὶ δι' αὐτῆς διεπιστώθη σπουδαία προαγωγὴ τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων, γνώσεων καὶ διαθέσεων τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, αἵτινες πᾶσαι ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλας σχέσεσιν αὐτῶν καθοδηγοῦνται νῦν ὑπὸ πραγματικοῦ χριστιαν-

1. Διὰ τοὺς πραγματικῶς πιστεύοντας καὶ μόνη ἡ παροχὴ τοιαύτης εὐκαιρίας θὰ ἦτο ἀρετὴ ὄχι διὰ νὰ συμμετέχουν ἀπλῶς εἰς τοιαύτας συσκέψεις, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐκβιάζον τὴν δημιουργίαν τοιοῦτων εὐκαιριῶν ἐπὶ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως τῶν.

νικοῦ πνεύματος, ἀγαθοσύνης, τελείως ἀποβαλλοῦσαι τὸ πνεῦμα τῆς δυσπιστίας καὶ τῶν ὑπονοιῶν, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἐβασίλευε μεταξὺ τῶν χριστιανῶν τῶν διαφόρων δογμάτων.

3) Διεπιστώθη σπουδαία τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου μετακινήσις καὶ διάθεσις πρὸς κατανόησιν καὶ ἀποδοχὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκείνων ἀρχῶν καὶ παραδόσεων, αἱ ὁποῖαι εἰς στιγμὰς δευτέρας ἀντιθέσεως καὶ ὀργῆς περιεφρονήθησαν καὶ ἀπεμπολήθησαν, ἀναγνωρίζομένης νῦν τῆς μεγάλης σημασίας καὶ ἀξίας, τὴν ὁποίαν ἔχουν αὐταὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ζωὴν καθόλου τῶν χριστιανῶν καὶ

4) Σπουδαίως ἀνεπερὸθήσαν αἱ ἐλπίδες τῆς πραγματοποίησεως σιενῆς ποτε συνεργασίας καὶ συνεννόσεως τῆς παπικῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἐφ' ὅσον ἡ συνεργασία αὕτη διὰ τὸν ἀπεγνωσμένον ἐν τῷ σημερινῷ κόσμῳ ἀγῶνα τοῦ χριστιανισμοῦ κρίνεται καὶ ὁμολογεῖται πανταχόθεν ὡς ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητος¹.

Τίς λοιπόν, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν πλὴν ἄλλων ἔστω καὶ τὰ τέσσαρα ταῦτα σημεῖα, δὲν δύναται νὰ ἀντιληφθῇ οὐ μόνον τὴν μεγάλην σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Σύσκεψις τοῦ Ἐδιμβούργου διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχουν διὰ τὸν χριστιανισμόν αἱ τοιαῦται προσπάθειαι; Ἀληθῶς μόνον οἱ στεροῦνται βαθυτέρας χριστιανικῆς διαθέσεως διὰ ἀρνηθῶν νὰ συγκινηθῶν πρὸ τῆς ἀναμφισβητήτως ἐπιτευχθείσης προόδου καὶ εἰς τὰ τέσσαρα ἐκεῖνα σημεῖα καὶ νὰ ὁμολογήσῃν ὅτι δὲν εἶνε οὐτοπία τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου λεχθὲν ὅτι ἡ πίστις δύναται καὶ ὄρη νὰ μετακινή! Ὑπάρχει ὁμως αὕτη ἡ ἀδολος καὶ ἀνυστερόβουλος πίστις; Ἄν ναι, τότε οὐδεὶς ὁ δυνάμενος νὰ ἀρνηθῇ, ἐπὶ τῇ βάσει μάλιστα τῶν γενομένων ἐν Ἐδιμβούργῳ, ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ πραγματοποιηθῶν οἱ λόγοι ταῦ Κυρίου, ἂν οἱ χριστιανοὶ βεβαίως ἐξακολουθήσῃν νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ συνεργάζωνται ὡς ἐν Ἐδιμβούργῳ.

Τὸ σπουδαῖον εἰς τὴν διὰ τῶν Συσκέψεων τούτων ἐπιδιωκομένην ἔνωσιν εἶνε, ὅτι, παρὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην παρὰ τινῶν ἄλογον σπουδὴν ὅπως ἴδωσιν τὴν ἔνωσιν ἐπιτυγχανομένην ἔστω καὶ τεχνητῶς καὶ ἔξωτερικῶς εἰ δυνατόν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας², ἢ τὴν ἀνόητον ἄλλων ἀπαγοήτευσιν, ἐκ μικρῶν λεπτομερειῶν κρινόντων μικρῶς τὰ πράγματα, διὰ τοὺς βαθυτέρον βλέποντας, καὶ δὴ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς προγενεστέρας προσπάθειας, εἶνε πλέον ἢ φανερόν ὅτι τὸ πρᾶγμα προχωρεῖ βραδέως, βραδύτατα μάλιστα, ἀλλὰ θετικῶς καὶ ἐπιβλητικῶς. Διὰ τοὺς Μωϋσεῖς—ὡς καὶ

1. Εἰς τὰς ἐκ μέρους τῆς παπικῆς πλευρᾶς ἐκδηλώσεις συμπαιθείας καὶ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν Σύσκεψιν τοῦ Ἐδιμβούργου πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ὁ σημαντικὸς ἀποσταλεὶς γαιετισμὸς τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Aney, δι' οὗ οὐτοὶ διαβεβαίουσιν περὶ τῶν θεσμῶν αὐτῶν προσευχῶν ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συσκέψεως! Παρόμοιον πρᾶγμα δὲν θὰ ἦτο δυνατόν καὶ ἀνεκτόν καὶ πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν. Ὁ βλέπων βλέπεται!

2. Παραγνοῦνται δυστυχῶς ἡ δεινὴ ἀποτυχία παρομοίων ἐνώσεων, αἵτινες εἰς παλαιότερας ἐποχὰς καὶ κατὰ θριαμβευτικόν τρόπον, ὅπως ὅμως ἀνοήτως, ἐπανηγγυόθησαν.

ὁ γράφων καὶ πολλοὶ ἀκόμη ἐκ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν—οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ ἀξιοθῶν νὰ ἴδωσιν τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς ἐνώσεως, εἶνε ἐν τούτοις εὐχάριστον καὶ παρήγορον καὶ τόσον μόνον, ὅτι εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐξακριβώσωσι τὴν ἀφετηρίαν, νὰ καθορίσῃν τὴν ἐπελθοῦσαν ἀλλαγὴν κατευθύνσεως καὶ νὰ παρακολουθήσῃν τὴν ἤδη ἀρξαμένην βραδείαν μὲν, ἀλλὰ θετικὴν καὶ ἀναμφισβήτητον πορείαν καὶ ἐξελίξιν τῶν πραγμάτων πρὸς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Εἶνε ἀρκετὸν ὅτι δύναται τοῦλάχιστον νὰ δραματισθοῦν τὸ πέρας τῆς ἐξελίξεως καὶ ἐν τῇ χριστιανικῇ τῶν διαθέσει νὰ ἴδωσιν ἀπὸ τοῦδε τὸ μέγα γεγονός τετελεσμένον καὶ τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν ἠνωμένην διὰ τοῦ Κυρίου ἐν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι. Τὸ ἔργον εἶνε βέβαια δύσκολον καὶ διὰ πολλοὺς διὰ τὴν ἀδυναμίαν των, πρὸς ἣν ἀπαιτεῖται συγκατάβασις καὶ οὐχὶ περιφρόνησις, ὑπάρχει πλήρης ἀνικανότης ὅπως διείδωσι τὴν βάσιν, ἀλλ', ὡς προσφωρῶς ἐλέχθη, χροιάζεται μακρὰ καὶ ἐπίπνοος ἐξερευνητικὴ ἐργασία μέχρις οὗ εὐρεθῇ εἰς τὸ βάθος τοῦ βραχώδους ἐδάφους ὁ μόνος βράχος καὶ τὸ μόνον θεμέλιον, ὅπερ εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ εἰς μόνος ἅγιος, εἰς μόνος Κύριος.

Εἰς τὴν Σύσκεψιν, ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς τοιαύτας περιστάσεις, παρετηρήθη κατὰ κεκτημένην ταχύτητα προσπάθεια ἐπικρατήσεως ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἀντιλήψεως, ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἢ θεολογικῆς κατευθύνσεως.—Τοῦτο παρετηρήθη καὶ ἐν Ὁξφόρδῃ.—Ὁ ἀμερικανικὸς προτεσταντισμὸς, φερ' εἰπεῖν, ἐφαίνεται προδήλως συναγωνιζόμενος τὸν συντηρητικὸν ἀγγλικανισμόν καὶ ὠρισμέναι μεθοδιστικαὶ τάσεις ἤρχοντο εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀγγλοκαθολικὴν ἰδεολογίαν. Ἐξ ἄλλου, ἢ καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν ἐπικρατήσασα καθαρὰ καθολικὴ (ὑπὸ τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως) ἡμεῖς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ (ὀρθόδοξος) ἀντίληψιν ἐπὶ τῶν βασικῶν δογματικῶν ἀληθειῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔτρεψεν εἰς παντελῆ φυγὴν τὸν ἐν τῇ θεολογίᾳ μονοθερισμὸν ὑπὸ οἰανδήποτε αὐτοῦ μορφῆν, ἀκόμη καὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν θεωριῶν τοῦ Barth. Αἱ ἱεροποστολικά ἐκκλησία καὶ ὀργανώσεις δὲν ἐξήσκησαν μικροτέραν πίεσιν (ἀδιάφορον ἂν εἰς μάτην) πρὸς ἀποδοχὴν εὐρύτερων ἀντιλήψεων χάριν τῆς ἐπιτυχίας ἐνιαίῳ μετώπῳ ἐν ταῖς μὴ χριστιανικαῖς χώραις πρὸς εὐχεροστέραν καὶ ἐπιτυχεστέραν διάδοσιν ἐν αὐταῖς τοῦ Ἐυαγγελίου. Καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ἀντιθέσεις, αἱ ἐν αὐτῇ τῇ ἀγγλικανικῇ ἐκκλησίᾳ ὑφιστάμεναι, τῆς ἀκρας δεξιᾶς (ἀγγλοκαθολικοί), τῆς ἀκρας ἀριστερᾶς (ἐπίσκοπος Birmingham) καὶ τῶν μέσων (ἐπίσκοπος Gloucester, Lincoln καὶ Palmer) ἐγένοντο διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὰ πράγματα καὶ παρακολουθοῦντας τὰς διαπραγματεύσεις βαθυτέρον καὶ ἐντατικώτερον ἱκανῶς ἀντιληπταί. Τέλος, παρὰ τὸ μικρόν τοῦ ἀριθμοῦ τῆς, δὲν ἦτο ἐντελῶς ἀνεπαίσθητος ἢ παρὰ πολλοῖς κύκλοις τῆς Συσκέψεως ἐπίδρασις καὶ ἐπιρροή τῆς ὀρθοδόξου ἀντιπροσωπίας, αἱ τοιαῦται ἢ τοιαῦται διαθέσεις καὶ ἐκδηλώσεις τῆς ὁποίας σπουδαίως ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὁ-

ψιν, ἐσχολιάζοντο καὶ συνεζητοῦντο ἐν τε τοῖς παρασκηνοῖς καὶ ταῖς ἐπὶ μέρους καὶ γενικαῖς συζητήσεσιν¹.

Ἡ Σύσκεψις ἐν τῷ συνόλω ἐσημείωσε μοναδικὴν ἐπιτυχίαν, ὡς ἀνεγνωρίσθη ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ θεολογικοῦ τύπου συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ τοῦ παπικοῦ. Κατὰ ταύτην διεπιστώθη πολὺν περισσότερον ἢ ἐν Λωζάννῃ στενωτέρα ἢ προσέγγισις τοῦ προτεσταντικοῦ μετὰ τοῦ καθολικοῦ (= ὀρθοδόξου) κόσμου παρ' ὅσον τις κοινῶς ἐπίστευε. Ἡ γενομένη θεολογικὴ συζήτησις καὶ τὰ πορίσματα, εἰς ἃ αὕτη κατέληξε, κατέδειξαν ὅτι εἶνε πολὺν περισσότερα παρ' ὅσον ἐφρατᾶζέτο τις τὰ κοινὰ σημεῖα ἐπαφῆς καὶ συμφωνίας τῶν δύο ἀντιλήψεων. Ἡ ἐπὶ πολλῶν βασικῶν σημείων τῆς δογματικῆς διδασκαλίας φανερὰ μεταστροφή πρὸς τὴν καθολικὴν (= ὀρθοδόξου) ἔποψιν τῆς προτεσταντικῆς ἀντιλήψεως δικαιολογεῖ πλήρως τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ Ἐδιμβούργον ἀποτελεῖ σημαντικὸν σταθμὸν προόδου τῶν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν σχέσεων. Ἐξ ἄλλου κατεδείχθη τὸ οὐσιαστικῶς ἀμετακίνητον ἄλλων ἀντιλήψεων καὶ ἡ ἔστιν ὅτε χα-

ώδης ἀπόστασις τῶν δύο κόσμων εἰς ὀρισμένα σημεῖα. Καὶ ἡ ἐπὶ τῶν σημείων τούτων ὅμως ἐπιδειχθεῖσα καλὴ θέλησις πρὸς συνεννόησιν καὶ ἡ τοῦτ' αὐτὸ χριστιανικὴ διάθεσις πρὸς κατανόησιν ἀμοιβαίαν τῶν ἀντιθέτων ἐπόψεων ἐκεῖ ὅπου ἄλλο τε τὰ σημεῖα ταῦτα ἀπετέλουν ἀντικείμενον πείσμονος καὶ φανατικῆς διαμάχης ἐκατέρωθεν, δικαιολογοῦν πλήρως πᾶσαν μελλοντικὴν ἐλπίδα γαφυρώσεως τοῦ χάσματος, ὅσον μέγα καὶ ἂν εἶνε τοῦτο. Ἐν πολλοῖς ὁ δραματισμὸς τῆς ἐνώσεως ἤτο πλήρης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Σύσκεψεως. Ἄλλὰ πόσῃ σημασίαν δὲν ἔχει τοῦτο ἔναντι τοῦ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον σκοτεινοῦ ὄριζοντος, ὅστις ὑφίστατο μεταξὺ τῶν διαφορῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν πρότερον. Ἐκ τῆς ἐπόψεως τούτης τὸ Ἐδιμβούργον ὑπῆρξε τεραστία πρόοδος ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν Λωζάννην. Ἀσφαλῶς δὲ δύναται τις ἀπὸ τοῦδε νὰ εἴπῃ ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐνταθῆ ἡ προσπάθεια καὶ υἰοθετηθῆ ἰδίᾳ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς συνεχείας συστηματικώτερα μέθοδος ἐργασίας, ἡ μέλλουσα Σύσκεψις θὰ ἀποτελέσῃ πολὺν μεγαλύτερον τοῦ Ἐδιμβούργου ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ζήτημα τῆς προσεγγίσεως τῶν διαφορῶν ἐκκλησιῶν.

Ὡς γνωστὸν αἱ μεταξὺ τῶν διαφορῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν διαφοραὶ δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας: 1ον) τὰς ἐξ ἀγνοίας τῶν πραγμάτων διαφοράς, 2ον) τὰς ἐκ παρεξηγήσεως καὶ 3ον) τὰς πραγματικῶς καὶ οὐσιαστικῶς διαφοράς. Τὸ μέγιστον ποσοστὸν τῶν διαφορῶν τούτων ἀναφέρεται εἰς τὰς δύο πρώτας κατηγορίας. Ἐκαστος ἔννοεῖ ὅτι ὀλίγη καλὴ θέλησις καὶ διάθεσις εἶνε ἀρκετὴ διὰ νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν διαφορῶν τούτων καὶ ὅτι διὰ ταύτης δύναται εὐχερῶς νὰ ἐκκαθαρισθῆ τὸ ἔδαφος τῆς μεταξὺ τῶν διαφορῶν Ἐκκλησιῶν ἐπικοινωνίας, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν πλέον ἢ καταφανῆ ἀγνοίαν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἐκ κακῆς προθέσεως παρεξήγησιν δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἀπροσπλάστου τῶν ἀντιλήψεων. Τοῦτου γενομένου ἀπομένει τὸ μικρὸν ποσοστὸν τῶν πραγματικῶν καὶ οὐσιαστικῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι εἶνε διζικαί, σημαντικώταται καὶ ἐκ πρώτης τοῦλάχιστον ὕψους ἀμετακίνητοι. Ἀκριβῶς εἰς τὰς διαφοράς ταύτας πρέπει νὰ συγκεντρωθῆ ὀλοκλήρως ἡ ἐπιστημονικὴ ἐργασία καὶ ἡ ἀληθὴς χριστιανικὴ διάθεσις διὰ νὰ κατορθωθῆ, συνεργοῦντος τοῦ Κυρίου, νὰ μετακινήθωσι καὶ αὗται ἐκ τοῦ μέσου καὶ νὰ ἀνοιχθῆ πλήρως ἡ πρὸς τὴν ἔνωσιν ὁδός. Πρὸς τοῦτο εἶνε ἀνάγκη ἀποβολῆς πάσης ἀποθαρρυντικῆς διαθέσεως. Βεβαίως δυσκολία τοιαύτης φύσεως πληροῦσι τὴν καρδίαν ἀποθαρρύνσεως καὶ δισταγμοῦ, ἀμφότερα ὅμως τὰ συναισθήματα ταῦτα δὲν ἔχουσι θέσιν ἐκεῖ ὅπου βασιλεύει ἡ πραγματικὴ διάθεσις ὅπως ἀγθῆ τὸ ἔργον εἰς πέρας, διὰ τὴν δυνατότητα τοῦ ὁποῖου ἀρκεῖ καὶ μόνη ἡ Κυριακὴ πρόρρησις, ὅτι τὰ πάντα γενήσονται ἐν καὶ ὅτι γενήσεται μία ποιμνὴ καὶ εἰς ποιμνίαν.

ΑΜΙΑΚΑΣ Σ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

1. Δὲν εἶνε μικρῶς σημασίας διὰ τὴν ἐνωτικὴν καθόλου προσπάθειαν καὶ διὰ τὴν θέσιν καὶ σημασίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐκδηλώσεις ὡς αἰ κάτωθι, αἵτινες καὶ δὲν εἶναι αἱ μόναι, προερχόμεναι ἀπὸ τὸ σημαντικὸν ὄργανον τῆς μεθοδιστικῆς Ἐκκλησίας «Methodist Times»:

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Σύσκεψεως, γράφουν, αἱ μεταξὺ τῶν διαφορῶν ἐκκλησιῶν διαφοραὶ ἐτέθησαν ὑπὸ ἄπλετον φῶς ὅσον οὐδέποτε πρότερον. Τὸ χάσμα μεταξὺ ἐνός φανατικοῦ μεθοδιστοῦ καὶ ἐνός μέλους, ἃς εἴπωμεν, τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας φθάνει μέγαν τῶν θεμελιῶν, ἀλλὰ τὸ μόνον παρήγορον πρᾶγμα εἶνε τὸ ὅτι ὑπάρχουν θεμέλια! καὶ ἐπ' αὐτῶν θὰ συμφωνήσωμεν ἀπολύτως!... Ἡ μετὰ τῶν ὀρθοδόξων ἀντιπροσώπων συζήτησις δὲν ἦτο δυνατόν ἢ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι καὶ οὗτοι ἔχουσι θρησκευτικὴν πείραν τόσον βαθεῖαν καὶ ζωντανήν, ὅσον τοῦλάχιστον καὶ ἡ ἰδική μας... Αἱ μυστικαὶ τῶν διαθέσεις, αἱ προτάσεις τῶν περὶ μελέτης τῶν πραγμάτων καὶ ἡ προσοχὴ τῶν ἐπὶ τῶν πνευματικῶν πραγματικότητων δίδουσι εἰς αὐτοὺς τὴν σφραγίδα τῆς χάριτος, ἣτις ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίαν... Ἡ Ἀνατολὴ ἔχει νὰ διδάξῃ τὴν Δύσιν πολλά, ὡς καὶ ἐκεῖνη δύναται νὰ μάθῃ πολλά παρὰ ταύτης... Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ ὑπάρχει ζωτικότης καὶ πνευματικὴ δύναμις, αἵτινες τώρα, ὅταν γίνωνται ἐκ νέου γνωσταί, θὰ καταστήσωσιν αὐτὴν ἰσχυρὸν στοιχεῖον ἐν τῇ ποτὲ πραγματοποιηθησομένῃ μᾶ Ἐκκλησίᾳ». Τοιοῦτοι λόγοι οὔτε ἠκούσθησαν, οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ ἀκουσθῶσι πρότερον ἐκ μέρους οἰασθήποτε προτεσταντικῆς πλευρᾶς.

Ἐξ ἄλλου ἡ παρουσία τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔδωκεν τὴν ἀφορμὴν εἰς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν τῆς στενωτέρας ἐπαφῆς μετ' ἀντιπροσώπων τῆς ἀγγλικανικῆς ἐκκλησίας, ἣτις πάντοτε δεικνύει τὰς ἀρίστους τῶν διαθέσεων πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας. Ἐκτὸς δύο ἐπισημοτέρων γενημάτων παρατεθέντων ἐν Λονδίῳ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐνός εἰς τὸ περίφημον Zion's College, καθ' ὃ ἐκ μέρους τῶν Ὀρθοδόξων ἤγειραν προτάσεις ὁ μητροπολίτης Θυατείρων, ὁ μητροπολίτης Σόφιας καὶ ὁ γράφων, καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων ἐκ μέρους τῆς ἀγγλικανικῆς καὶ ἀνατολικῆς ἑταρείας καθ' ὃ ὁμίλησεν ὁ μητροπολίτης Θυατείρων, διάφοροι καὶ πικραὶ ἐδόθησαν εὐκαιρία ἐπαφῆς μετὰ ἐξεχόντων Ἀγγλικανῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καθ' ἃς διεπιστώθησαν αἱ ἀγαθότεραι διαθέσεις πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας μας, διαθέσεις, εἰς τὰς ὁποίας διὰ πολλῶν τῶν πραγμάτων ἀγνοίαν δὲν ἀντάποκρινόμεθα ἡμεῖς ἀναλόγως.

Η ΦΙΛΙΑ ΓΕΝΙΚΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΦΩΤΙΟΝ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΜΠΟΝΗ

[1]

Μεθ' ὅσης δὲ ὀρμῆς ἐπετίμα τὸν ἀποστάτην καὶ προδότην¹ μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ ἑὶ μεγαλυτέρας χαρᾶς ἐδέχετο ἀντιθέτως τὴν ἐκείνου ἐπιστροφὴν καὶ μετανοίαν². Πολλάκις, προδιαβλέπων τὸν κίνδυνον τῆς τοῦ φίλου τοῦ ἀποστασίας, μετὰ θαυμαστῆς πειστικῆς ἱκανότητος παρεκίνηε καὶ προέτρεπεν εἰς διόρθωσιν καὶ ἠλεγγχε τὸ πάθος, τὸ εἰς τὴν τῆς φιλίας ἀπάρνησιν δυνάμενον νὰ παρασύρῃ. Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματι, γράφων πρὸς τὸν μονάζοντα Νικηφόρον τὸν φιλόσοφον, ἐλέγχει τὴν δειλίαν αὐτοῦ καὶ κατακρίνει τὸ ἀμφίβροπον καὶ δίψυχον τοῦ χαρακτῆρός του διδάσκων αὐτὸν τὸ ὀρθὸν καὶ παραινεῖ εἰς τὴν ἀλήθειαν: «Δειλὸς μὲν εἰς τὴν φιλίαν, δειλιότερος δὲ περὶ τὴν ἡμετέραν διάθεσιν. Ἄλλ' ὄρα ἡμᾶς εἰς ὅσον σοι τεθαυρόηκαμεν, ὅτι καὶ δειλιῶντος οὐ φειδόμεθα, ἀλλ' ἐτέρας πάλιν δειλίας ἴσως καταβαλλόμεθα σπέρματα, τὸ δειλὸν ἐπιτιμῶντες καὶ ἐξονειδίζοντες. Ἄλλ' ἀνδρίζου καὶ ἔδῳσσο καὶ γίνωσκε ἡμᾶς οὐχ οἴους νομίζεις ἀλλ' (ἐπεὶ ὁ παρὼν καιρὸς οὐκ ἀποχρῶν ἐστὶ σοι πρὸς βεβαίωσιν) οἴους ὁ προσέχων (σὺν Θεῷ δὲ φράνας) δεῖξει τὴν σὴν δειλίαν ἔργοις ἐλέγχοντας»³. Ἐκτὸς τῆς δειλίας, αἰτίαν διαλύσεως τοῦ τῆς φιλίας δεσμοῦ, πᾶσαν μὲν κακίαν καὶ πᾶν πάθος τῆς ψυχῆς ἐθεώρει, ἀλλ' ἰδιαίτερος ἐτόνιζε τὸν ἐκ τῆς οἰήσεως κίνδυνον. Διὰ τοῦτο δέ, γράφων πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ Θεόδωρον, ἡγρούμενον, λέγει παραινετικῶς: «Καὶ τοῦτο συνεχῶς διαμελετῶν, κἂν ἄνω δοκῆς ἐσάναι, σκόπει τὰ κάτω καὶ ταπεινά, ἵνα μὴ ἀθρόον καὶ παρ' ἐλπίδας πεσὼν εἰς ἀμηχανίαν ὅπως καταστῆς καὶ ἰλιγιῶντι καὶ περιδουομένῳ ἑοικῶς, γέλωτα μὲν κινήσῃς (ὡ φύσις ἀνθρώπων τάλαινα!) τοῖς σὲ νῦν ἐν κολακείᾳ μακαρίζουσιν, ὡσπερ λύπην ἡμῖν, τοῖς ἐν παρῳήσιᾳ συμβουλευούσι τὰ χρηστά· πολὰ δὲ καταγινώ-

σκων ἑαυτοῦ τῆς προτέρας τῶν παραινούντων ὑπεροψίας, οὐδὲν πλέον ἀνύσεις, πλὴν τοῦ τῶν καιρῶν ὀπίσω μεταγινώσκειν καὶ δυσφορεῖν»¹.

(Συνεχίζεται)

1 Ἐνθ, ἀνωτ., ἐπιστ. 101. Πρβλ. καὶ τὴν πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ Ἀκάκιον, τὸν μοναχὸν καὶ ἱατρόν, ἐπιστολήν (σ. 429, ἐπιστ. 107), ἐν ἣ τὰδε λέγει περὶ οἰήσεως: «Μέγα κακὸν ἢ δόκησις' ἀφρονα τὸν ἀνθρώπον ποεῖ, οὐδ' ἀπαλλαγῆναι τοῦ πάθους ἐᾷ. οὐδὲ μεταμαθεῖν τὸ συνοῖσον' ἐχθροὺς ὀρθῶν ἀναλεῖθει τοὺς μεθέλκει τῆς πλάνης καὶ βοηθεῖν ἐπιχειροῦντας' τοὺς δὲ φλεγμαίνοντας τὴν νόσον κολακείας καὶ σιν' ἀνάτον ποιούντας πλέον εἰσοικίζει. Φεῦγε πάση δυνάμει τὴν οἴησιν' κρημνὸς ἐστὶ βαθύς, πᾶσαν σωτηρίας ἀνοδὸν περιηρημένος»

ΣΚΕΨΕΙΣ

1. Ὁ ἐν στενοχωρίᾳ εὐρισκόμενος προσεύχεται συνήθως καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ἀξίαν τῆς προσευχῆς, παρελθούσης· ὁμως τῆς στενοχωρίας ληημονεῖ πολλάκις τὴν ἀξίαν τῆς προσευχῆς.
2. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἀγίας Γραφῆς, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς καρδίας, οὐδόπως ὠφελεῖ.
3. Ὁ ἥλιος δὲν παύει νὰ εἶναι ὠραῖος καὶ ὅταν ἡμεῖς ἔχωμεν κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς.
4. Ἡ ἐπιστήμη ἀνευ ἐφαρμογῆς ὁμοιάζει πρὸς σύννεφον ἀνευ βροχῆς.
5. Ἡ διαβολὴ ὁμοιάζει πολλάκις πρὸς τὸν καπνόν, ὅστις κατ' ἀρχὰς ἐπισκοπεῖται τὸ φῶς, ἵνα μετ' ὀλίγον διαλυθῇ.
6. Ἐκ μικρᾶς ἀφορμῆς προέρχονται ἐνίοτε μεγάλα βλάβαι.
7. Ἡ παλαιὰ Διαθήκη εἶναι ἡ λυχνία, ἣτις φωτίζει τοὺς ἐν σκότει καθήμενους, ἡ δὲ καινὴ Διαθήκη εἶναι ὁ ἥλιος, ὅστις διαλύει τὸ σκότος καὶ φωτίζει τὰ πάντα.
8. Ἡ μεριζομένη χαρὰ εἶναι διπλῆ χαρὰ.
9. Ἡ ἀπολεσθεῖσα τιμὴ δυσκόλως ἐπανευρίσκειται.
10. Μικρὸς λόγος ὡς σπινθήρ ἀνάπτει ἐνίοτε ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ πλησίον μεγάλην πυρᾶν.
11. Τὸ ἐλεεῖν οὐδέποτε καθιστᾷ τὸν δίδοντα πτωχόν.
12. Ἡ ἀγάπη σβύνει τὸν θυμὸν ὡς τὸ ὕδωρ τὸ πῦρ.

Κ. Ι. Δ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐπάνοδος.

Ἡ περὶ καθημερινῆς πρωϊνῆς προσευχῆς καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας πρὸς τοὺς διευθυντὰς τῶν σχολείων τοῦ κράτους ἐπαναφέρει τὴν ἐλληνικὴν ψυχὴν εἰς τὴν ὠραίαν ἐκείνην—ὄχι καὶ πολὺ παλαιάν—ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἦτο συνειδητὸς ὑπὸ πάντων ὁ στενὸς τοῦ Ἕλληνος σύνδεσμος πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὸν ἐθνισμόν του. Ἐπῆλθον ἔκτοτε ἐπανελλημμένοι ἐθνικοὶ κλονισμοὶ καὶ τεχνηταὶ παραπλανήσεις, δι' ὧν κατεβλήθη προσπάθεια νὰ ἀποξενωθῶσιν αἱ ἐλληνικαὶ γενεαὶ ἀπὸ ὅ,τι ἀπετέλει τὴν κυρίαν ἀξίαν τοῦ Ἕλλημος. Ἐδύτυχως τὸ σημερινὸν κράτος ἐνα τῶν κυρωμάτων του σκοπῶν ἔθηκε τὴν ἀνασύνδεσιν τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς πρὸς τὴν πηγὴν τοῦ πραγματικοῦ μεγαλείου της, ἐν δὲ τῶν πρὸς τοῦτο μέτρων του εἶνε καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ὑπουργικῆς ἐγκυκλίου ὑποδεικνύμενα μέτρα τῆς πρωϊνῆς προσευχῆς τῶν μαθητῶν πρὸ τῆς ἐνάργεως τῶν μαθημάτων καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου ὡς κατακλειδὸς των.

1. Ὁρα τὴν πρὸς τὸν Παῦλον, γεγονότα ἀρχιεπίσκοπον Καισαρείας καὶ ἀποστατήσαντα θριμυτάτην ἐπιστολήν του (Ἀδτθ: σ. 504, 169), ἐν ἣ καὶ προδότην «θεῖου δόγματος» ἀποκαλεῖ τοῦτον, ὡς ἀποστατήσαντα: «Κακὸς ἐγένου φίλοις καὶ θεοῦ προδότης δόγματος καὶ τῆς σῆς ὁμολογίας πολέμιος· εἶτα διερωτᾷς, τί δήποτε σε οἱ εὐσεβεῖς ὡς ἐναγῆ ἀποστρέφονται, μηδὲ τῆς κοινῆς ἀξιοῦντες προσήσεως; Ὡ, τί σε δικαίως προσείπω; φοβερόν ἡγοῦνται καὶ τὸ διὰ τοῦ χαιρεῖν κοινωνῆσαι τοῖς ἔργοις σου τοῖς πονηροῖς».

2. Ἀδτθ: σ. 441, 118. Ἰωάννη Πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ Ἑλλάδος: «Εἰ δὲ γε ἡμῖν ἀντὶ τέττιγος καὶ ξένης ὠδῆς τῆς σῆς φιλίας, οὐκ οἶδ' ὅθεν, περιώραγείσης, ἀποκαταστήσας πάλιν ἐντείνεις τὴν νευράν, ἴσως ἂν εἰς τὴν προτέραν ἡμῶν ὀλοκληρίαν ὁ βίος ἐπανελθόν καὶ συμφωνίαν ἀρίστην ἀναλαβόν, ζῆται τι μέλος εὐδαιμονίας ἀντὶ τῆς νῦν τραγωδίας, ἥδῃ καὶ τραγῶν καὶ τοῖς ἔπειτα τῶν ἀνθρώπων... φίλος ἐνθεος καὶ καλὸς εἰς παρῳδείγμα καὶ παρομιάν ἐξαρκέσει ἀληθινήν». Τὴν διαφθορὰν δὲ τῆς ἀγάπης μετ' ἀποστροφῆς ἀηδίαζε καὶ ἐμίσει, ὡς εἰς τὸν Θεοφύλακτον Πατρίκιον καὶ στρατηγὸν Ἀρμενιανῶν, ἀρχόμενος τῆς ἐπιστολῆς του, γράφει: (Βαλ εττα σ. 442, ἐπιστ. 119): «Τρία μισεῖν οἶδα καὶ τοὺς ἄλλους μισεῖν παραινῶ, ψεύδους καὶ δόλους καὶ ἀγάπης διαφθοράν».

3. Ἀδτθ: σ. 435, ἐπιστ. 104.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

— Η 'Ιερά Σύνοδος δὲν συνήλθε τὴν Τρίτην τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, ἀλλὰ μόνον τὴν Πέμπτην, ἐξετάσασα διάφορα ὑπηρεσιακὰ καὶ γενικὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ἐκ τούτων ἀπρησχόλησεν αὐτὴν τὸ τοῦ Θεολογικοῦ Φροντιστηρίου.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος διεβίβασεν ἐκ μέρους τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς Βασ. Αεροπορίας διὰ τὴν ἀμυναν τῆς χώρας κατὰ ἐνδοχόμενης ἐπιθέσεως τὸ ποσὸν 250.000 δραχμῶν, ἤτοι 100.000 ἐξ εἰσφορῶν προσωπικῶν τῶν ἱεραρχῶν, 100.000 ἐκ τοῦ ΟΔΕΠ καὶ 50.000 ἐκ τοῦ ΤΑΚΕ.

— Τὴν παρελθούσαν Τρίτην ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐγένετο δεκτὸς εἰς ἀρκόσασιν παρὰ τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου Ἀντιβασιλέως, καὶ παρέμεινε παρ' αὐτῶ ἐπὶ μακρόν.

— Τῷ προπαραελθόντι Σαββάτῳ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος παραστὰς ἐκ τῆ αἰθούσῃ τῶν τελειῶν τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὴν ὄρκωμοσίαν τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν προσέτι τῆς ἐναρκηθίου προσευχῆς, τῆς ὁποίας τὰ τροπάρια ἐψάλεν ἐμμελῶς ἢ ἐκ φοιτητῶν ὑπὸ τὸν μουσουργὸν κ. Θ. Σπάθην χορωδία. Μετὰ τὸ τέλος τῆς προσευχῆς, ἦν ἐπεφοράμισεν ὁ πολυχρονισμὸς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὁ Πρύτανης κ. Γ. Φωτεινὸς ἀπὸ τοῦ βήματος ἀπέτεινε πολυτίμους παραινέσεις καὶ υποθήκας πρὸς τοὺς νέους φοιτητάς, ἀπὸ δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ἀπήγγειλε τὸν φοιτητικὸν ὄρκον, ὁ παραστὰς Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως παρακληθεὶς ὠμίλησε πρὸς τοὺς φοιτητάς περὶ τῆς πραγματικῆς ἀνευ ἰδιοτελείας καὶ ὠφελιμικῶν ὑπολογισμῶν ἀφοσιώσεως εἰς τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκομένην ἐπιστήμην. Ὁ λόγος τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καταχειροκροτηθεὶς ἐνεπείθησεν εἰς τοὺς πανεπιστημιακοὺς κύκλους, βαθαῖαν αἰσθήσιν.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τῇ ἐπαγίδι τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀλβανίας ἐπισκέφη τὴν ἐνταῦθα Ἀλβανικὴν Πρεσβείαν καὶ ἐξέφρασε τὰς συγχαρηθρίους αὐτοῦ εὐχάς. Ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀλβανίας προσελθὼν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τὴν παρελθούσαν Δευτέραν ὑπέβαλε τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ.

— Εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ὁ ἀκόλουθος νόμος: Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Συμβουλίου, ἀπεφασίσανεν καὶ διατάσσονται: Ἄρθρον 1ον.— Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5438 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ 5187 Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἀὐτοκρατορίας Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» προστίθεται ἢ παρὰρροφῶν, ἔχουσα οὕτω: «Εἰς τὸς α' ἢ β' σειρὰς μονίμους Μητροπόλεις τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος καθίστανται τῇ αἰτήσεως τῶν καὶ οἱ κατέχοντες Μητροπολιτικὰς θέσεις προσωπινῶν ἢ καταρχηγῶν Μητροπόλεων Μητροπολίται. Ἄρθρον 2ον.— Ἱεράρχαι καλυθέντες νὰ μετάρχωσι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λόγῳ ποινῆς δύνανται, τυχόντες χάριτος, νὰ κληθῶσι ὡς Συνοδικοὶ μετὰ παρελευσιν διετίας ἀπὸ τῆς ἀπονομῆς τῆς χάριτος, τῆς προσκλήσεως αὐτῶν γενομένης κατὰ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον ἔτος ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς διετίας ἐφ' ὅσον θὰ εἶχον κληθῆ λόγῳ πρεσβείαν Ἀρχιερωσύνης, ἂν μὴ ἐμμεσολάβει τὸ κώλυμα.

— Κατόπιν προτάσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν προεκήληθη Βασ. Διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἀπενεμήθη τὸ μεταλλικὸν στρατιωτικῆς ἀξίας Β' τάξεως εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Σπάρτης Διονύσιον διὰ τὴν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν του ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, ὅτε ὑπηρέτει ἐπὶ τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀβέρωφ» ὡς ἀρχιμανδριότης τοῦ στόλου. Ὡς ὡς ἐτόνισεν ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑφυπουργὸς εἶχε βραδύνη ἢ ἀπονομή τοῦ μεταλλίου τούτου τῷ Σεβασμιωτάτῳ Σπάρτης.

— Διὰ Β. Διατάγματος δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 190 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐθνογενεῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ ἐρριδομένης εἰς πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προάγονται οἱ κάτωθι ὑπάλλη-

λοι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὡς ἔχοντες ὑπερτερετὴ ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίαν: Α') Εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματοῦχος β' τάξεως οἱ ἐπὶ βαθμῷ Εἰσηγητοῦ ὑπηρετοῦντες: 1) Ἐμμανουὴλ Φαρλέκας, 2) Παναγιώτης Λεοντόπουλος. Β') Εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμματέως β' τάξεως ὁ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀκολούθου ἀρχιμανδριότης: Γρηγόριος Πατροπούλος. Ἐπίσης προάγονται ὁ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Γραμματέως α' τάξεως Γραμματεὺς τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου Σύρου κ.λπ. Νικόλαος Ρηγόπουλος εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ Εἰσηγητοῦ. Δι-βαθμίζεται ὁ παρὰ τῷ Μητροπολιτικῷ Γραφείῳ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ὑπηρετῶν Μάρκος Γεωργίου Γαλάνης εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραφέως α' τάξεως. Δι-βαθμίζονται οἱ κάτωθι ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι παρὰ τῷ Μητροπολιτικῷ Γραφείῳ Μαντινείας καὶ Κυνουσίας: 1) Εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν γραφέως β' τάξεως ὁ αἰδουσιμώτατος Ἡλ. Σμυρνιαστόπουλος, 2) Εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν κλητήρος β' τάξεως ὁ ἱεροδιάκονος Νικόδημος Προκοπίου.

— Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Τρίτης συνήλθεν ἐν τῷ Ὁμίῳ Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Σχολῆς τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ διεσκέφη ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων. Τοῦ Συμβουλίου μετέχουσιν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Γρηγ. Παπαμιχαὴλ καὶ Π. Μπρατσιώτης, ὁ κ. Παντελάκης καὶ ὁ κ. Οἰκονομίδης Διευθυντὴς τοῦ Ὁμίου.

— Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀνασυγκροτηθὲν καὶ συναλλοῦν εἰς τρεῖς ἤδη συνεδριάσεις συνεσκέφη καὶ προήλθεν εἰς τὰς κάτωθι ἀποφάσεις:

1) Πρὸς ἄρσιν τῆς ὑφισταμένης παρὰ τισι παρεξηγήσεως καὶ ἀντιπαθείας πρὸς τὸν Θεσμὸν τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἀπεφασίσθη ὅπως ἀποσταλῆ ὑπὸ τοῦ Δοκ. Συμβουλίου πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἔγγραφον σχετικῶς μετὰ τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, δι' οὗ νὰ ἐπεξηγηθῶσιν οἱ δὲν πρόκειται περὶ ἀντικανονικῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς εἰς τὰ ἐπὶ μέρους ποιμαντορικὰ καθήκοντα τῶν ἱεραρχῶν, ἀλλ' ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν ὑπηρεσίας χρησίμου καὶ ἀπαραίτητου πρὸς συγχρονισμόν καὶ συντονισμόν τῶν ποιμαντορικῶν δυνάμεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, παρεχούσης εἰς τοὺς ζητούντας ἀρχιερεῖς πνευματικὴν καὶ ὄλικὴν ἀκόμη συνδρομήν.

2) Ἐκ τῶν πρώτων ἐνεκρίθησαν ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1936—1937 καὶ ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους 1937—1938, καθὼς καὶ ἅπασαι αἱ μέχρι τοῦδε γενομένηαι δαπάναι καὶ λοιπαὶ ἐνέργειαι τοῦ γραφείου.

3) Παρὰ τῷ κ. Ὑπουργῷ τῶν Ἐθνογενεῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ἐδοκίμησεν εἰς ἐπεξεργασίαν τὰ ὑπὸ τοῦ προηγουμένου Δ. Σ. συνταχθέντα καὶ ἀφορῶντα τοὺς ἐσωτερικοὺς Κανονισμοὺς τῶν γραφείων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 41)1936 Διατάγματα, ἅτινα καὶ θὰ δημοσιευθῶσι προσεχῶς.

4) Ὡσαύτως παρακληθεῖσα ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐξαπέστειλεν ἢ τὴν νέαν ἐγκύκλιον πρὸς τὰς Ἱ. Μητροπόλεις περὶ ἀποσταλῆς τοῦ ἀντιτίμου τῶν ἐξ ἀδειῶν γάμων καὶ διαζυγίων καὶ μισθοδοσιῶν ἐνοσήμων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

5) Ἀπεφασίσθη ἡ ἐπανεκδόσις τοῦ περιοδικοῦ «Ἀμβων» εἰς 4σέλιδον ἑβδομαδιαῖον φυλλάδιον (σχῆμα 8ον μέγα) περιέχον κυρίως κυριακῶν κήρυγμα καὶ κατηχητικὴν στήλην. Τὸ φυλλάδιον τοῦτο θὰ διανεμηταὶ δωρεάν εἰς ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Ἑλλάδος, τὸν στρατὸν, τὰς φυλακάς κ.λπ. Θὰ εἶνε δεκτὴ πάσα εὐγενὴς ἐκουσία εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ ἐν λόγῳ φυλλαδίου οὗτος, ὥστε νὰ δυνηθῇ τοῦτο νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ἀντίτυπα.

6) Κατ' αὐτὰς ἐκτυπῶνται ὁ νέος ἡμεροδείκτης τῆς Ἀποστολ. Διακονίας τοῦ ἔτους 1938, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου ἀπηρετίσθη ἐπιμελῶς ἐκ χωρίων τῆς ἁγ. Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξ ἀποφθεγμάτων σοφῶν ἀνδρῶν. Ὁ ἡμεροδείκτης κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κοσμεῖται ὑπὸ καλλιτεχνικῆς εἰκόνας λαριστάσης τὸν Κόρινθον ἀπεικονοῦσα τὸν σπάρτον τοῦ θαίου Λόγου Του (ἄργον

του καλλιτέχνου κ. Κ. 'Αρτέμης), ή τιμή δ' αυτού ώρίσθη εις δραχμάς 15 και αποστέλλεται παντί τῷ αἰτούντι. Συνιστάται πρὸς πάντας ὅπως θελήσῃσι νά συντρέξῃσι προθύμως τὸ ἔργον τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας φροντίζοντες νά διατεθῇ εὐρύτερον ὁ νέος ἡμεροδείκτης αὐτῆς.

7) Παρεκλήθη τὸ 'Αρχιεπισκοπικὸν Τμήμα τοῦ 'Υπουργείου Θρησκευμάτων ὅπως εἰδοποιῇ καταλλήλως τὴν 'Αποστ. Διακονίαν παρὶ τῶν ἐγκρινομένων παρ' αὐτοῦ ἐκκλησ. ἔργων καὶ συγκαταλέγῃ μετὰ τῶν λοιπῶν φόρων καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενον ἐξ 1 ο)ο ποσοστὸν ὑπὲρ αὐτῆς.

8) Πρὸ 4ετίας εἶχε προκηρυχθῆ διαγωνισμὸς διὰ τὴν συγγραφὴν Λαϊκῆς 'Απολογητικῆς. Τὰ ὑποβληθέντα ἔργα ἔκριναν ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκθεσιν τοῦ κ. καθηγητοῦ προέκρινε καὶ ἐβράβευσε τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «ἰδοὺ γὰρ ἡ βσιλευία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἔστιν» ἔργον τοῦ κ. Βασιλείου Βεκιάρελλη, Διευθυντοῦ τοῦ 'Αθηναϊκοῦ Πρακτορείου. Ἡ Λαϊκὴ 'Απολογητικὴ θὰ ἐκδοθῇ προσεχῶς εἰς τόμον δαπάναις τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας.

9) Διὰ τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἀνετέθη εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Σ. καθηγητὴν τῆς Ριζαρείου 'Εκκλησ. Σχολῆς κ. Δημήτριον Κουϊμουτσόπουλον ἢ ἐπὶ τούτου εἰσήγησις καὶ ἀπαφασίση ἢ σύστασις 'Επιτροπῆς ἐξ εἰδικῶν πρὸς μελέτην αὐτοῦ.

10) Διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς κοινωνίας ἀπαφασίσθη ὅπως μελετηθῇ ἡ σχετικὴ εἰσήγησις τοῦ 'Αντιπροέδρου τῆς 'Απ. Διακονίας Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας κ. Πανταλεήμονος καθὼς καὶ τὸ ὑποβληθὲν Καταστατικὸν ὀργανώσεως εἰς σωματαίᾳ τοῦ λαοῦ.

11) Τὸ Συμβούλιον ἐδέχθη τὴν ἀπόφασιν τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου περὶ ἰδρύσεως, φροντιστηρίου ἱεροκηρῶν καὶ κατηχητῶν πρὸς μετεκπαίδευσιν τῶν ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, αἵτινες θὰ θελήσῃσι νά εἰσέλθωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Κλήρου. Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ φροντιστηρίου θὰ μεριμνήσῃ ἡ 'Αποστολικὴ Διακονία.

12) Παρὰ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆ εισηγήσει τοῦ Μακ. Προέδρου ἀνετέθησαν τὰ καθήκοντα τοῦ Ταμείου τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ζιχνῶν κ. 'Αλέξανδρον.

NEA BIBLIA

† Μητροπολίτου Σάρδεων Γερμανοῦ, 'Επισκοπικοὶ Κατάλογοι τῶν ἐπαρχιῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Θράκης». ('Ανατύπ. ἐκ τοῦ στ' τόμου τῶν «Θρακικῶν»). 'Αθήναι, τύποις 'Αλευροπούλου 1935.

Τοῦ αὐτοῦ 'Επισκοπικοὶ κατάλογοι τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βορείου Θράκης καὶ ἐν γένει τῆς Βουλγαρίας ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἐξῆς ('Ανατύπ. ἐκ τοῦ η' τόμου τῶν «Θρακικῶν»). 'Αθήναι τύποις 'Αλευροπούλου 1936.

† Πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Ἐδσπρατιάδου, «Τοῦ ταπεινοῦ Ρωμανοῦ ὁ ψαλμὸς» εἰς τοὺς ἁγίους 'Αποστόλους ('Ανατύπ. ἐκ τῆς «Θεολογίας»). 'Αθήναι, τύποις «Φοίνικος» 1936.

Φιλίππου Ν. Γεωργιάδου, τὸ ἐκ συγγενείας αἵματος ζ' βαθμοῦ κόλαρα γαμου καὶ ἡ πρόσταξις, ἔτους, 1186, τοῦ αὐτοκράτορος 'Ισακίου Β' τοῦ 'Αγγέλου' (πραγματεία τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν—Γραφεῖον Δημοσιευμάτων 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν). 'Αθήναι, τύποις Σ. Ταρσοπούλου 1937.

Θεμιστοκλέους Βολίδου, Συναίτικαί ἔρευναι 'Αθηναί τύποις «Ἐστίας» 1937.—Μετὰ προεισαγωγικὰ τινὰ παρέχεται πλήρης καὶ λεπτομερὴς περιγραφή τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1719 Συναίτικοῦ κώδικος μετὰ σημαντικῶν ἐξ αὐτοῦ ἀποσπασμάτων, παρατίθενται δὲ καὶ δεκατέσσαρα πατριαρχικά ἔγγραφα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου καὶ Κάσου (τῶν ἐτῶν 1762—1792) εὐρισκόμενα ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Σινᾶ. «'Εθνομάρτυς Πλάτων ὁ Χίου.—'Απὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου προνοία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου 'Ιωακείμ ἤρξαστο ἐπανεκδιδόμενον τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἀνακόψαν πρὸς κενρὸν τὴν ἐκδοσὴν τοῦ ἱθικοθρησκευτικῶν περιοδικῶν—ὄργανον τοῦ 'Ιερατικοῦ Συνδέσμου Χίου.

Τὸ καλὸν φύλλον πλὴν τῶν καθαρῶς ἐπιτοπίου ἐνδιαφέροντος θεμάτων, δημοσιεύει καὶ ἄρθρα ποικίλης ἐποικοδομητικῆς ὕλης.

ΔΩΡΕΑΙ

ὑπὲρ τοῦ 'Εκκλησ. 'Ορφανοτροφείου Βουλιαγμένης.

Συστάσει καὶ προτροπῇ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἑλλ. κοινότητος Βαλτιωῶρης ἀπέστειλεν εἰς τὸ 'Εκκλησ. 'Ορφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης ἡ κυρία Γιαννούλα Σουρῆ δολάρια 25.

'Ο βιομήχανος κ. Γ. Παπαγεωργίου δραχ. 5.000 εἰς μνήμην τῆς ἀδελφῆς τοῦ 'Ελένης Κουκουμπάνη.

'Ανώνυμος εὐσεβῆς κυρία ἀπέστειλε 95 πούλοβερ διὰ τοῦς τροφίμου; τοῦ 'Ιδρύματος.

- Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α -

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ι. Μητρόπολις Φλωρίνης. (Δημοσιεύσεις γ')

*Έχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1932 Διατάγματος «περὶ ὀρισμοῦ τῶν παρ' ἐκάστῳ Γραφεῖῳ τῶν κατὰ τὸν νόμον 5187 'Ι. Μητροπόλεως 'Οργανικῶν θέσεων» καὶ κατόπιν σχετικῆς δημοσιεύσεως ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 43 καὶ 45 φύλλῳ τῆς «'Εκκλησίας» προσκαλοῦμεν καὶ αὐθις τοὺς ἔχοντας τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀνωτέρω Διατάγματος νόμιμα προσόντα, ἤτοι κληρικούς ἢ λαϊκοὺς, μὴ διατελοῦντας ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ, πτυχιούχους τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης ἢ ἄλλης ὁμοταγοῦς 'Ορθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς, ὅπως μέχρι τῆς 11ης Δεκεμβρίου 1937, τὸ βραδύτερον, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα ἔγγραφα ὑποψηφιότητος αὐτῶν διὰ τὴν κενὴν θέσιν γραμματέως τοῦ Μητροπ. Γραφείου τῆς ἱ. ἡμῶν Μητροπόλεως Φλωρίνης. 'Εν 'Αθήναις τῇ 25 'Οκτωβρίου 1937. † 'Ο Φλωρίνης Βασίλειος.

Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χρηνοούσης τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου Δομοκοῦ προσκαλοῦμεν τοὺς βουλευμένους νά καταλάβωσι τὴν κενὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ «ἄρθρον 82 τοῦ νόμου 5439» περὶ ἐνθριακῶν ναῶν κ.λ.π. ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντος δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. 'Εν Λαμίᾳ τῇ 11 Νοεμβρίου 1937. † 'Ο Φθιώτιδος 'Αμβρόσιος.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Διὰ τοὺς ἱερούς ναοὺς καὶ τὰς ἱερὰς μονὰς Λοχ. 100
Διὰ τοὺς λαϊκοὺς » 60
Διὰ τοὺς κληρικοὺς καὶ ἱεροσπουδαστάς . . . » 30

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

σελλίν. 10
δολλάρ. 3

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα 'Επιτροπέα :

- † 'Ο 'Αθηνῶν ΧΡΗΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † 'Ο 'Εβέσσῃς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ
- † 'Ο Ἐάνθης ΓΩΑΚΕΒΙΜ

'Υπεθθόνος, Π. Σ. Μανωλέσης